

Aznar **suicida** Rajoy

Les eleccions
espanyoles del 14-M
venien marcades
pels brutals atemptats
d'Al-Qaida
a Madrid l'11-M.
En la nefasta gestió
que l'executiu d'Aznar
va fer de la tragèdia,
intentant atribuir-la
a ETA, però també
en la seva prepotència
i arrogància
durant quatre anys,
hi ha l'explicació
de la desfeta del PP
i la victòria del PSOE.

José Luis Rodríguez Zapatero va aconseguir el que semblava del tot impossible: derrotar un PP amb majoria absoluta i que fins dijous, 11 de març, al matí no preveia cap altre escenari que un còmode triomf. La patacada del PP no era previsible, però tampoc ha d'estranyar. Els socialistes han obtingut 39 diputats més i els populars n'han perdut 35. Els resultats demostren que la tendència de les enquestes de la darrera setmana de campanya era certa. Fins i tot hi ha qui ho quantifica: el PP havia cedit vint escons al PSOE abans dels atemptats i la gestió de l'11-M va fer la resta.

Ha estat Aznar en persona qui va fer pujar primer i va ensorrar després Mariano Rajoy. El candidat ha arrossegat el llast de la bronca territorial, la vaga general, el Prestige i la guerra d'Iraq; el llegat d'un Aznar ofuscat per la majoria absoluta. I la vigília de les eleccions, a la tarda, va carregar una pesada pedra més a la seva motxilla quan a ulls dels ciutadans es feia evident que Aznar, per via del submís Ángel Acebes, havia dit mitges veritats, n'havia amagat altres i havia deixat anar alguna mentida.

La indignació popular es va desfermar i l'estat espanyol va despertar. Catalunya, Andalusia, Madrid, Galícia i Euskadi van estirar del carro per deixar la dreta espanyola en fora de joc. Aznar marxa humiliat, amb dos-cents morts, el fracàs a les esquenes i un fort ressentiment personal. Ni perdona ni perdonarà que se li tiri en cara que la seva obsessió quasi malaltissa, el terrorisme, hagi estat la seva tomba política.

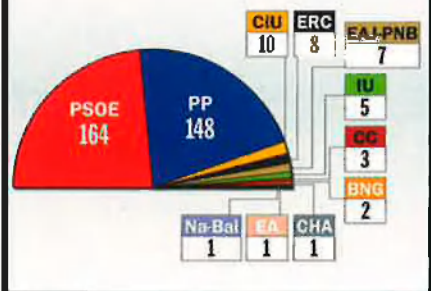
Però, què passarà ara? Al PP, bronca. Està garantida. La primera escena potser es viurà al PP valencià, on el president Francesc Camps lluitarà amb el diputat Eduardo Zaplana per fer-se amb el partit. De moment els conservadors tanquen files amb Rajoy, conscients que ell no és el principal culpable de la derrota; ho és Aznar i el seu Govern, que han protagonitzat un final de legislatura i una campanya electoral en què la crispació se n'ha eixit de mare. De moment tindrà cert marge, però quan el partit paixi la derrota, les ferides de la successió afloraran.

Els vells competidors de Rajoy tenen futurs diferents: Jaime Mayor Oreja ha perdut a Àlaba davant el PSOE i encarna l'exponent més clar de la crispació territorial, una estratègia que al PP no li convé ara seguir des de l'oposició. Rodrigo Rato podria trobar pista d'aterratge al Fons Monetari Internacional. El seu nomenament tindrà el suport del Govern del PSOE, destijós com està Zapatero de veure com s'allunya un bon rival. Però un càrrec d'aquest tipus, així ho adverteixen socialistes que fins fa ben poc no perdien de vista el *mister PESC* Javier Solana, pot ser una bona via de retorn.

El millor col·locat sembla ara Alberto Ruiz Gallardón, que des de l'alcaldia de Madrid pot obtenir encara més suports al carrer de Gènova i que durant la campanya i els dies posteriors ha estat totalment desaparegut. La nit electoral, ni se'l va veure. Però no ser diputat i un grup parlamentari fet a mida de Rajoy li són un obstacle.

El nou Congrés de l'estat espanyol

350 diputats

Pel que fa als socialistes, encara no han digerit la seva inesperada victòria. Els temes que s'acumulen a la taula del despatx que Zapatero ocuparà a la Moncloa són molts: el desafiament del terrorisme islàmic, el conflicte basc, el finançament autonòmic, les reformes estatutàries, la regeneració democràtica, l'impuls social, el debat europeu i el tomb en política exterior, canvis a la Constitució per reformar el Senat, derogar la LOU, la llei de qualitat i el PHN... i li cal donar ràpidament la sensació que governa de veres i que ho fa bé, ja que la direcció del PSOE sap que bona part dels 11 milions de vots –al 2000 van ser poc més de vuit– són “deixats” per un electorat que entre l'11-M i el 14-M es va sentir estafat pel Govern espanyol.

Zapatero no vol cometre un dels errors de Felipe González, tancar-se a la Moncloa i oblidar el partit. El continuarà controlant a través de José Blanco, que, malgrat les seves limitacions, ha quedat consolidat per un excel·lent resultat i ha organitzat una campanya prou bona. A banda de reforçar el secretari d'organització, sembla que podria optar per la concòrdia interna forjant el retorn dels guerristes a l'executiva. Podrien fer-ho encapçalats per Juan Carlos Rodríguez Ibarra en qualitat de vicesecretari general.

Quant a les aliances per governar còmodament, els socialistes saben que la debilitat d'IU i la fragmentació del mapa els dona avantatge. Assajar, des de l'oposició, pines amb el PP en el cas de la mateixa IU, CiU o ERC seria un error polític vist el rebuig que els popu-

José María Aznar surt del Govern en el pitjor moment i amb un successor qüestionat.

Els socialistes saben que la debilitat d'IU i la fragmentació del mapa els dóna avantatge a l'hora dels pactes

lars generen en l'electorat d'aquests partits. La recerca de suports serà en funció de cada assumpte.

En aquest nou executiu, que tindrà paritat de sexes, podrien ser-hi Miguel Sebastián (Economia i Hisenda) amb Magdalena Álvarez de número dos, Jordi Sevilla (Trellat o Indústria), Mercedes Cabrera (Educació), Carmen Calvo (Cultura), Jesús Caldera (vicepresident i Presidència) amb Alfredo Pérez Rubalcaba com a secretari general de la Presidència, José Bono (Interior o Foment), José Antonio Alonso (Justícia) i Miguel Ángel Moratinos (Exteriors).

Queden a l'aire carteres com Administracions Públiques, Defensa, Medi Am-

bient, Sanitat o portaveu. Altres noms amb serioses possibilitats semblen ser Juan Fernando López Aguilar, Víctor Morlán, Carme Chacón, Carme Alborch, Leire Pajín, José Montilla, Celestino Corbacho o Antonio Gutiérrez. Manuel Marín presidiria el Congrés.

L'autèntica era Zapatero ha començat, doncs, abans del previst, i caldrà veure si la *baraka* que va tenir en guanyar el congrés del partit, quan va sortejar el camp de mines que ha estat el seu lideratge del PSOE i en guanyar les eleccions li segueix fins a la presidència del Govern espanyol.

Ferran Casas